

**CİNSİYET EŞİTLİĞİNİN
SAĞLANMASINA YÖNELİK
ÇALIŐMALARIMIZ**

18-19-20 Temmuz 2000 tarihlerinde toplanan EĞİTİM-SEN 4. Olağan Genel Kurulu'nda, 64'ü kadın olmak üzere 500 delege oy birliği ile sendikamız bünyesinde Kadın Sekreterliği oluşturulması kararı aldı. Merkez Yönetim Kurulumuz bu karar uyarınca Yurtiçi İlişkiler Sekreterliğini kaldırarak yerine "Merkez Kadın Sekreterliği" oluşturmuş ve bu kararı 7 Eylül 2000 tarihli 2000/000/712 sayılı yazı ile örgüte duyurmuştur. Takiben kadın yöneticilerimizin bulunduğu Şubelerimizde " Basın Yayın Sekreterliği" yerine "Şube Kadın Sekreterliği" hayata geçirildi.

Dünyanın pek çok ülkesinde sendikal hareket, daha fazla kadını sendikal mücadeleye katmak ve kadınların karar alma süreçlerine aktif katılmasını sağlamak amacıyla cinsiyet eşitliği politikaları uygulamaktadır. Kadınların sendikalara katılımını zorlaştıran bir dizi yapısal engellerin yanı sıra, sendika üyesi kadınların aktif sendikal faaliyette ve karar alma süreçlerine katılımını zorlaştıran faktörlerin ortadan kaldırılması gerekmektedir.

Günümüzde kadınların, kamu sektörü başta olmak üzere işgücü içindeki oranı giderek artmaktadır. Kadınlar, bütün hizmet sınıflarının iç hiyerarşisinde alt düzeylerde yoğunlaşmış olsa bile, iş güvencesi açısından en güvenilir ve tercih edilir çalışma alanı olduğu için kamu kesimini tercih etmektedirler. Sendikalar güvenilirliğini ve gücünü pekiştirmek için mevcut ve potansiyel üye tabanlarının öncelikli sorunlarını dile getirmelidir. Kadın emekçilerin güvenini kazanmak için cinsiyet eşitliği perspektifini politikalarında ve yapılanmasında yansıtmalıdır.

Kadın üyelerin sendikaların çalışma biçimine getirdiği olumlu yeniliklerin sendikaların imajını ve nüfuz alanını geliştirdiği görülmektedir. Cinsiyet eşitliğinin geliştirilmesi, hem sendikaların güçlenmesine hem de toplumsal değişime öncülük etme rolünün pekişmesine yardımcı olur.

Merkez Kadın Sekreterliği; kadın eğitim emekçilerine yönelik ayrımcı uygulamaları açığa çıkarmak, kadın emekçilerin becerilerini, yeteneklerini ve kabiliyetlerini sergilemelerini sağlayacak çalışma koşullarını elde etmek; işyerinde ayrımcılığın bütün biçimlerini ortadan kaldırmak; liderlik becerilerinin geliştirilmesi için destek eğitim programları ve projelerini hayata geçirmek ve kadın haklarını savunup geliştirmek perspektifiyle çeşitli faaliyetler yürütmüştür.

Toplantılar

Merkez Kadın Sekreterleri Toplantısı

16-17 Aralık 2000, Ankara

Ülkemizde eğitim iş kolunda çalışanların %44'ünü kadınlar oluşturmaktadır. Oysa sendikamızdaki kadın üyelerin oranı %34; karar alma mekanizmaları içindeki ağırlığı ise merkezi düzeyde %11, şubelerde %24'dür. 98 Eğitim Sen Şubesinde toplam 686 Şube Yöneticisinin yalnızca 165'i kadındır. Dünya sendikal hareketi kadın erkek eşitsizliğini sorgulayarak, kadınlar için pozitif ayrımcılık politikaları geliştirmiştir. Kadın emekçileri örgütlü mücadeleye dahil etmeden emek örgütlerinin amaçlarına ulaşmaları mümkün değildir. Bu amaçlarla sendikamız bünyesinde oluşturulan Kadın

Sekreterliği; kadın üyelerin ve eğitim sektöründeki kadınların öncelikli sorunlarını açığa çıkararak kadın emekçilerin taleplerinin oluşturulması, kadınların toplumsal yaşama ve sendikal örgütlenmeye aktif olarak katılması doğrultusunda politika üretecektir.

Bu doğrultuda, 16 ve 17 Aralık 2000 tarihlerinde Kadın Sekreterlerle gerçekleştirdiğimiz merkezi toplantının ilk gününü bilgilendirme ve seminerlere, ikinci gününü de eylem ve etkinliklerimizin planlamasına ayırdık. Toplantıya 35 Şubenin Kadın Sekreterleri ve 11 Kadın Komisyonu üyesi katılmıştır. 16 Aralık 2000 tarihinde planlandığı gibi basın açıklamasıyla başlayan toplantı Merkez Kadın Sekreteri Elif Akgül'ün açılış konuşmasıyla devam etti. Ankara Üniversitesi Kadının Sorunlarını Araştırma ve Uygulama Merkezi'nden Serpil Sancar, Özlem Şahin ve Fevziye Sayılan, Türkiye'de ve sendikal alanda kadın üzerine seminer verdiler. 16 Aralık akşamı Genel Başkan Alaaddin Dinçer kadın sekreterleriyle birlikte yemeğe katıldı ve 17 Aralık 2000 tarihinde toplantıya katılarak Sendikamızın kadın alanında sarf ettiği çabaları anlattı.

17 Aralık 2000 tarihinde ise toplantıya Şube Kadın Sekreterlerinin rapor sunumlarıyla devam edildi. Sunulan raporlardan çıkarılabilecek değerlendirmeler şunlardır:

Kadın Sekreterliği ve Kadın Komisyonu bulunan şubelerde, 2000 yılı Dünya Kadın Yürüyüşü etkinliklerinin aktif bir biçimde yürütüldüğü, Kadına Yönelik Şiddete karşı Uluslar arası Dayanışma Günü olan 25 Kasım'da çeşitli Şubelerde eylem ve etkinliklerin yapıldığı sunulan raporlardan anlaşılmaktadır. Ayrıca kimi Şubeler, İnsan Hakları Haftasını da değerlendirerek kadın ve hukuk üzerine söyleşiler düzenlemişlerdir. Kadın üyeleri sendikal çalışmalar katmak ve aktifleştirmek üzere çay sohbetleri, müzik dinletisi, sergi, film gösterimi gibi sosyal ve kültürel etkinliklerin birçok Şubemiz tarafından düzenlendiği anlaşılmıştır. 1 Aralık iş bırakma eyleminde Kadın Komisyonlarının işyerlerinde çalışmalar yapmıştır. Özellikle Güneydoğu Şubelerinin kadın intiharları üzerinde çalışmalar başlattığı yazılı ve sözlü olarak buralardaki Kadın Sekreterleri tarafından ifade edilmiştir.

Merkezi Kadın Sekreterleri, iki gün süren toplantının sonucunda önümüzdeki dönem yapılması istenen çalışmaları somutlamış ve bunların örgüte duyurulmasını önermiştir. Merkezi Kadın Sekreterleri Toplantısı, Eğitim Sen'in Kadın Sekreterliğini oluşturma kararı ile önemli bir adım attığını vurgulayarak, bunun eğitim çalışmalarıyla desteklenmesi gerektiğine işaret edildi. Kadın Sekreterliğinin etkin çalışma yürütebilmesi için öncelikle kadınların sendikal faaliyetlere katılmasını engelleyen etkenlerin araştırılarak açığa çıkarılması ve bertaraf edilmesi gerektiği; sendika mekanlarının kadınların katılımını kolaylaştıracak biçimde düzenlenmesi ve olanaklı olan yerlerde çocuk odaları oluşturularak sendika mekanlarının kahvehane görüntüsünden çıkarılması için çalışmalar yapılması; kadına yönelik şiddet ve ayrımcılığın yaşandığı işyerlerine karşı protesto eylemleri; eğitim emekçisi kadınların profilinin çıkarılması için eğitim emekçisi kadınlara yönelik anket çalışması düzenlenmesi önerisi; kadın üyelerin ve yöneticilerin eğitimine ağırlık verilerek, Şubelerde seminer ve eğitim çalışmaları örgütlenmesi önerileri ifade edildi.

Eğitim faaliyetleri

Şube kadın sekreterleri eğitim programı

Şube Kadın Sekreterliklerini örgütsel olarak işlevsel hale getirerek kadın üyelerimizi aktif olarak sendikal çalışmaya dahil etme ve daha fazla kadın eğitimciyi sendika üyesi yapma amacıyla hazırlanan 2001 yılı Şube Kadın Sekreterleri Eğitim Programı tamamlandı.

Birinci aşama 20-22 Nisan 2001 tarihleri arasında Ankara'da 37 Şube Kadın Sekreterinin katılımıyla gerçekleştirilmişti. Eğitimin ikinci aşaması da 20-21 Ekim 2001 tarihinde Ankara'da 19 Kadın Sekreteri ve 22 Kadın Komisyonu üyesinin katılımıyla tamamlandı.

Eğitimin kısa ve uzun dönem hedefleri, Eğitim Sen üyesi kadınların işyerinde, evde ve sendikada yaşadığı sorunları tespit ederek çözüm yollarına ilişkin tartışma ve çalışma ortamı yaratma; her yönetsel organda kadınların mutlaka temsilini sağlamak üzere Genel Merkez ve Şube yönetimlerinde kadınların yer almasını kolaylaştırma; Eğitim Sen'in kadın politikalarını ve örgütlenme perspektifini örgütte yaygınlaştırmak ve içselleştirme; kadın üye ve kadın yönetici sayısının artırılması ve kadın üye oranının işkolundaki kadın oranına eşitlenmesi olarak belirlenmişti.

Kadın yönetici ve üyelerimizin örgütlenme kampanyası içerisindeki performansı ve kadın üye sayımızdaki hızlı artış eğitimin hedeflerine ulaşıldığını ispatlamaktadır.

2001 Yılı Şube Kadın Sekreterleri Eğitimi Uygulama Raporu

Eğitimin gerekçeleri

Eğitim programının gerekçelerini oluşturan Şube Kadın Sekreterlerinin Eğitim-Sen içerisinde etkinliğini geliştirme, kadın üyeleri sendikada aktif hale getirme ve kadın üye sayısının artırılması hedeflerine uygun bir eğitim programı uygulandı.

Eğitimin birinci aşamasına Kadın Sekreterleri çağrıldı. İkinci aşamasına ise kadın sekreterlerinin yanı sıra kadın sekreterliğini oluşturamayan şubelerin kadın komisyonu üyeleri katıldı. Eğitim projesi, gerekçelerine uygun olarak hayata geçirildi. Daha çok kadının sendikaya üye olmasını ve üye olan kadınların ise daha etkin olmasını sağlamak için Kadın Sekreterliklerinin işlevsel hale getirilmesi gözetildi.

Amaçlar

Projenin amaçlarına uygun olarak, toplumdaki cinsiyet ayrımcılığını ortaya çıkarmak ve cinsiyetçi tutum ve davranışları sorgulamak, şube kadın sekreterlerinin duyarlılığını geliştirerek cinsiyetçiliğe karşı mücadele etmek üzere her iki aşamada da "Cinsiyetçiliğe Karşı Duyarlılık" konulu grup çalışmaları yapıldı..

Çalışma yaşamında kadınların karşılaştığı sorunları anlatan "Kadınlar Çalıştıkça" ve ev-içi şiddeti anlatan "Artık Dur Demenin Zamanı" isimli filmler gösterildi. Uluslar

arası sendikaları cinsiyet eşitliği deneyimlerinden faydalanmak amacıyla sendikalarda kadın örgütlenmesi ve uluslar arası deneyimler üzerine seminerler verildi.

Hedefler

Kısa Dönem: Sendikamız üyesi kadınların evde, işyerinde ve sendikada yaşadıkları sorunlar açığa çıkarılarak çözüm yollarına ilişkin öneriler geliştirilmiştir. Şubelerdeki fiziki ve sosyal ortamın kadın üyelerin örgütle olan bağını güçlendirecek bir nitelik kazanması için bazı şubelerdeki örnekler aktararak bunun yaygınlaştırılması benimsendi. Eğitim çalışması sırasında kadınlarla birlikte bir eylem programı geliştirilerek bu eylem programının nasıl hayata geçirileceği üzerinde tartışmalar yürütüldü.

Uzun Dönem: Eğitim Sen'in kadın politikalarını ve örgütlenme perspektifini örgütte yaygınlaştırılmasını kolaylaştırmak için kadın sekreterliklerinin kuruluş deneyimleri ve sendikaların neden cinsiyet eşitliği politikaları izlemesi gerektiği üzerine seminerler ve sunuşlar yapıldı. Kadın Sekreterlerinin görevlerini benimsemeleri ve cinsiyet eşitliği politikalarının sendikamızda içselleştirilmesi doğrultusunda bir hayli mesafe kat edilmiştir.

Kadın üye sayısının ve sendika yönetimlerindeki kadın sayısının artırılması için şu anda yapılan örgütlenme kampanyasının nasıl değerlendirileceği ve önümüzdeki dönem yapılacak kampanyalar eylem programı önerisi içinde yer almaktadır. Kadınların örgüt içerisindeki konumlarını geliştirmeleri ve kadın üye sayısını artırmak üzere bir eylem programı tasarlanmış, bu başarıyla hayata geçirilmiştir ve kimi somut kazanımlar elde edilmiştir.

Metotlar

Şube Kadın Sekreterleri Eğitiminde şu metotlar kullanılmıştır:

Tartışmalı seminerler

Beyin fırtınası

Grup çalışması

Dramatize etme

Konular

Yukarıda belirtilen amaç ve hedefler göz önünde bulundurularak programlanan eğitimin her iki aşamasında; Eğitim Sen kadın politikaları ve kadın sekreterliğinin deneyimleri; sendikal alanda kadın örgütlenmesi ve uluslar arası deneyimler; cinsiyetçiliğe karşı duyarlılık; ayrımcılığın ve eşitsizliğin ekonomik, toplumsal ve siyasal görünümleri; etkili iletişim; sendika içinde kadın örgütlenmesi ve eylem planı oluşturma konuları işlendi.

Katılımcılar

Eğitim Sen'in son Genel Kurulunda alınan karar uyarınca Kadın Sekreterliklerini oluşturan 60 Şubenin Sekreterleri 20-22 Nisan 2001 tarihleri arasında Ankara'da yapılan "Şube Kadın Sekreterleri Eğitimi"nin 1. aşamasına davet edilmiştir ve bu eğitime 37 Şubenin Kadın Sekreteri katılabilmıştır. 1. aşamaya katılamayan Kadın Sekreterleri ve 38 Şubenin Kadın Komisyonları 2. aşamaya çağrıldı. Eğitimin ikinci aşamasına 41 kişi katıldı.

Eğitimciler

Her iki aşamada katkı sunan eğitimciler şunlardır: KASAUM'dan Fevziye Sayılan ve Özlem Şahin, Siyasal Bilgiler Fakültesinden Seyhan Erdoğan ve A.Ü İletişim Fakültesinden İrfan Erdoğan. Ayrıca Eğitim-Sen Genel Merkezden Yıldız Temürtürkan ve Kadın Sekreteri Elif Akgül sendikalar açısından cinsiyet eşitliği politikalarının önemine dair sunuş yaptı.

Materyaller

Konu başlıklarıyla ilgili makalelerden oluşan bir kitapçık hazırlanmıştır: ICFTU Kadın Politikası, Olumlu Eylem, CEDAW, Kadınlar ve Çalışma Yaşamı, Kadın Hakları, Kadın ve Göç. NL-SF ve Eğitim Sen logosuyla bloknot bastırılmıştır, TV ve video, yaz tahtası kullanılmıştır.

Değerlendirme

Eğitim Projesinde belirtilen şube kadın sekreterlerinin duyarlılığını geliştirerek cinsiyetçiliğe karşı mücadele yöntemlerini geliştirmelerine yardımcı olma ve kadın sekreterlerinin çalışmalarını kolaylaştırma amacı büyük oranda yaşama geçirilmiştir. Özellikle eğitime katılan kadınların daha sonra gerek genel örgütlenme kampanyasında gerekse kadınlara yönelik kampanyada aktif çalıştıkları gözlemlenmiştir. Eğitim çalışmalarının her iki aşamasında da önerilen eylem ve çalışma programı örgütümüzde yaşama geçirilmiş ve toplumsal yaşamda da yankı bulmuştur. Eğitimin 1. aşamasında önerilen eylem programı doğrultusunda KESK "Eşitlik için Örgütlen" kampanyası başlattı. Bu kampanyanın şubelerde hayata geçirilmesi ve kadın kamu çalışanlarının işyerlerinde pantolon giyme yasağı ile ilgili olarak uzun tartışmalar yapılmıştır. 7 Aralık 2001 tarihinde işyerlerinde pantolon giyme eylemi kadınların önderliğinde başarıyla yürütülmüştür. Eşitlik için Örgütlen kampanyasında ortaya konan talepler ve 7 Aralık eylemi fikri bu eğitim çalışmalarının bir ürünüdür.

Program yönetimi

Merkez Kadın Sekreteri Elif Akgül ve Eğitim Sekreteri Ömer Buzludağ projeyi birlikte koordine etmiştir. Sendikamızın Cinsiyet Eşitliği Uzmanı Yıldız Temürtürkan ile KASAUM'dan katılan eğitimciler Fevziye Sayılan ve Özlem Şahin eğitim programının hazırlık, planlama ve uygulama çalışmalarında yer almıştır.

Yayın alışmaları

Kadın mücadelesi açısından önem taşıyan günlerde (25 Kasım ve 8 Mart) bülten özel sayısı çıkarılmıştır. Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslar arası Mücadele Günü nedeniyle 25 Kasım 2000 ve 25 Kasım 2001 tarihlerinde çıkarılan ve örgüte dağıtılan özel sayılarda kadına yönelik Şiddet bütün biçimleriyle işlendi ve Şiddete karşı etkin mücadele etmek için eğitim emekçisi kadınlara sendikaya ye olma çağırısı yapıldı. 8 Mart 2001 yılında çıkarılan bildiride yoksulluk, Şiddet ve militarizmin kadınlara üzerindeki etkileri işlenerek eğitimci kadınlara karşılaştığı cinsiyetçi uygulamalar deşifre edildi ve mücadele aracı olarak sendikamızın yürüttüğü eşitlik politikaları aktarıldı.

Genel rgtlenme kampanyasının bir parçası olarak kadın eğitim emekçilerine seslenen bir özel sayı çıkarıldı. Evde, işyerinde ve toplumsal yaşamda ayırimcılıkla mücadele için sendikal mücadeleye davet eden ve sendikamızın izlediği cinsiyet eşitliği politikalarını propogandasını yapan bir özel sayı hazırlanarak örgüte ulaştırıldı.

Kadın Sekreterliklerinin faaliyetleri ve güncel gelişmeler Eğitim Sen Bülteninde işlendi. Bültenin her sayısında düzenli olarak kadın eğitim emekçilerinin sorunlarına yönelik yazılar yer aldı.

Yasalarda ayırimcılık içeren maddeler ve Medeni Kanun değişikliklerine ilişkin metinler hazırlanarak örgüte gönderildi. 7 Aralık Pantolon Giyme Eylemi ve Eşitlik için rgtlenme Kampanyasıyla ilgili metinler hazırlanarak Şubelere gönderildi.

Medeni Yasa değişikliklerinin TBMM'nde görüşüldüğü dönemde Ankara'daki kadın grupları ve bağımsız kadın kuruluşlarıyla birlikte baskı oluşturmak amacıyla bu görüşmeler izlendi.

Genel Merkezde Kadın Sekreterliğine ait bir kütüphane oluşturuldu. Kadınlara ilgili ve Eğitim-Sen'in kadın etkinlikleriyle ilgili basında çıkan yazı ve haberler toplanarak dosyalandı.

Kadın Sekreterliği ile ilgili dosyalar sistemli bir Şekilde tutuldu.

KESK'ten ve Şubelerden gelen yazışmalar dosyalandı. Yapılan alışmalar hakkında KESK'e bilgi verildi.

Basın açıklamaları

Yoksulluğa, Şiddete, Savaşa ve Irkçılığa karşı

Dünyayı Değiştirmek için Yrtyoruz!

Yoksulluğa karşı yeryüzü refahını paylaşmak için ve bize yönelik Şiddete karşı kendi bedenimizi kontrol için dünyanın her yerinde yrtmeye karar verdik.

nkn, yeryüzünde tahammül edilemez bir toplumsal eşitsizlik; kadınlara erkekler, Kuzey ile Güney, Doğu ile Batı, ülkelerin kendi halkları arasında, zenginle yoksul, genç ile yaşlı, Őehir ile kırsal, insanla doğa arasında derinleşerek sürmektedir. Dünya serveti, yeryüzü kaynakları ve insanlığın ortak ürünü olan değerler, bir avuç azınlığın

elinde toplanırken daha da yoksullaşan çoğunluğun büyük kısmını biz kadınlar oluşturuyoruz. Dünya çapında mülkiyetin sadece %1'ine sahibiz. Toplam işin 2/3'ünü karşıladığımız halde pastanın bize düşen dilimi sadece 1/10.

IMF, Dünya Bankası, DTÖ ve OECD gibi uluslar arası finans örgütlerin dayatmasıyla hükümetlerimizin uyguladığı Kuzeyde sosyal hizmetlerin kısılması ve Güneyde yapısal uyum programları ve çok taraflı yatırım anlaşmaları, bütün toplumla birlikte bizim de kazanılmış haklarımızı ve refahımızı derinden etkiliyor.

Artık Yeter! Dünya servetinin ortak olarak paylaşılması için yürüyeceğiz!

Bütün devletlerin, yoksulluğu ortadan kaldırmayı amaçlayan yasal çerçeveyi ve stratejileri kabul etmesi, yani eğitim, çalışma hakkı, evde ve kayıt dışı sektörlerde çalışmaya ilişkin yasal koruma, ulusal ve uluslar arası düzeyde ücret adaleti ve eşitliği, örgütlenme ve sendikalaşma, güvenli içme suyuna sahip olma, yaşanabilir ev, sağlık bakımı ve sosyal güvence, kültür, hayat boyu gelir güvencesi, doğal ve ekonomik kaynaklar (kredi, mesleki eğitim, teknoloji), minimum sosyal aylık için,

IMF'nin yapısal uyum programlarına son verilmesi, sosyal bütçe ve kamu hizmetlerindeki kesilmelere son verilmesi, MAI benzeri çok taraflı yatırım anlaşmalarının reddedilmesi, zengin ülkelerin GSMH'nin %0,7'sinin gelişmekte olan ülkelere yardımı ayrılması için,

Yeryüzünün en fakir 53 ülkesinin borçlarının derhal silinmesi için bir mekanizma oluşturularak, bu paranın yoksulluğu ortadan kaldırmak ve yapısal uyum programlarından en fazla etkilenmiş olan, çoğunluğunu kadınların oluşturduğu insanlar yararına kullanmak için,

Dünyanın büyük güçleri tarafından birçok ülkeye empoze edilen, başta kadınları ve çocukları etkileyen ambargoların kaldırılması, barışın ve ulus devletlerin demokratik ve özerk işleyişinin korunması için yürüyoruz!

Artık, ekonomik, fiziksel ve psikolojik şiddet, cinsel taciz ve istismar, cinsel satkılanma, savaşta sistematik tecavüz ve taciz, cinsel köleler olarak zorla çalıştırılma ve töre cinayetlerinin sessiz kurbanları olmak istemiyoruz.

Devletlerin kadınların ve kız çocukların üzerinde denetim kuran, politik, dini, ekonomik veya kültürel tüm otoriteleri mahkum ederek bunlara karşı önlem alması için,

İmza koydukları kadının insan hakları ile ilgili uluslar arası belgeleri hayata geçirmelerini sağlamak için,

Uluslararası Suç Mahkemelerinin tanınması, özellikle taciz ve tecavüzün savaş suçu kabul edilmesi için,

Temel insan hakları ihlali olan kadına yönelik şiddetin herhangi bir din, gelenek veya adetle mazur gösterilmesini engellemek için yürüyeceğiz.

Şiddetsiz ve sömürsüz bir dünya kurma isteğimizi eyleme dökerek uluslar arası, bölgesel ve ulusal düzeyde örgütlendik.

8 Mart 2000 Dünya Kadınlar Gününde daha önce planlanmış olduğu gibi dünyanın her yerinde eş zamanlı başlattığımız 2000 yılı Dünya Kadın Yürüyüşü, Uluslar arası Yoksullukla Mücadele Günü olan 17 Ekim 2000 tarihinde New York'ta BM Genel Merkezi önünde son bulacaktır. Aynı gün dünyanın her yerinde BM Temsilcilikleri önünde ve Ankara'daki BM Temsilciliği önünde de taleplerimizin takipçisi olduğumuzu deklere edeceğiz.

14 Ekim 2000 tarihinde ise Türkiye'nin dahil olduğu Avrupa Bölgesinde yaşayan kadınlar olarak Brüksel'de bir araya geleceğiz.

8 Ekim 2000 tarihinde ise Ankara'da bir Türkiye mitingi gerçekleştirmek üzere saat 9:30'da Hipodrom'da buluşarak yürüyüşe geçeceğiz.

2 Kasım 2000 tarihli basın açıklaması,

8 Mart 2000 tarihinde başlayan ve 17 Ekim 2000 tarihinde BM Genel Merkezinde son bulan "Dünya Kadın Yürüyüşü" çerçevesinde 8 Ekim 2000 tarihinde Ankara'da gerçekleştirilen mitinge Türkiye'nin dört bir yanından binlerce kadın katıldı. Türkiyeli kadınlar "Yoksulluğa, Şiddete, Savaşa, Tacize, Tecavüze ve Irkçılığa Karşı Dünyayı Değiştirmek için Yürüyoruz" sloganıyla yürürken, 159 ülkede kadınlar yoksulluğa, şiddete ve savaşa son vermek için kitlesel eylemler düzenledi ve desek kartları topladılar.

Kadınların adil, barışçıl bir dünya kurma ve yeryüzü servetinin Kuzeyle Güney, Doğuyla Batı, erkekle kadın, zenginle yoksul, kırla kent arasında eşit paylaşılması talebiyle başlattıkları girişim ve barışçıl eylemler dünyanın hiçbir ülkesinde engellemeye karşılaşmazken, Türkiyeli kadınların kart postalarla ve Ankara'ya yürürken Düzce'de maruz kaldıkları şiddet ülkemiz adına utanç vericidir.

Dünya Kadın Yürüyüşü Uluslar arası Koordinasyonu tarafından Cumhurbaşkanı'na ve İç İşleri Bakanına yazı gönderilerek kadınların barışçıl eylemlerine müdahale edilmemesi istenmişti.

Son olarak, Eğitim, Bilim ve Kültür Emekçilerinin örgütlü gücü Eğitim Sen Diyarbakır Şubesi üyesi ve Ankara'daki Kadın Mitingine katılan 12 kadın hakkında Milli Eğitim Müdürlüğü tarafından izinsiz il dışına çıktıkları bahanesiyle soruşturma başlatılmıştır. Devlet memurlarının izin alarak il dışına çıkmaları çağın gerisinde kalmış bir uygulamadır ve çoğunlukla uygulanmamaktadır. Bunun gerekçe gösterilerek Kadın Mitingine katılan Diyarbakır Eğitim Sen üyesi; Ayşe Çiçek, Rojda Yel, Figen Aras, Müzeyyen Akıncı, Emine Gül, Şivezat Işık, Cahide İnal, Tenzile Karakuş, İlknur Gümüş, Meryem Demir, Devrim Beyaztaş, Zemzem Fedai hakkında açılan soruşturma kadınların demokrasi, barış ve özgürlük mücadelesine karşı yöneltilmiş bir tehdittir. Eğitim emekçileri olarak kadınların eşitlik, barış ve özgürlük mücadelesini destekliyor ve bu haksız idari soruşturmanın derhal durdurulmasını istiyoruz.

16 Aralık 2000 tarihli basın açıklaması:

Eğitim, Bilim ve Kültür Emekçileri Sendikası 18-19-20 Temmuz 2000 tarihlerinde yapılan 4. Olağan Genel Kurulu'nda oybirliği ile kadın sekreterliği oluşturma kararı aldı. Merkez Yönetim Kurulumuz, Genel Kurul kararı doğrultusunda "Merkez Kadın Sekreterliği"ni oluşturdu. Bu karar uyarınca Eylül 2000 tarihinde Şubelerimizde de "Şube Kadın Sekreterliği" hayata geçirildi.

Ülkemizde eğitim iş kolunda çalışanların %44'ünü kadınlar oluşturmaktadır. Oysa sendikamızdaki kadın üyelerin oranı %34; karar alma mekanizmaları içindeki ağırlığı ise merkezi düzeyde %11, şubelerde %24'dür. 98 Eğitim Sen Şubesinde toplam 686 Şube Yöneticisinin yalnızca 165'i kadındır. Dünya sendikal hareketi kadın erkek eşitsizliğini sorgulayarak, kadınlar için pozitif ayrımcılık politikaları geliştirmiştir. Kadın emekçileri örgütlü mücadeleye dahil etmeden emek örgütlerinin amaçlarına ulaşmaları mümkün değildir. Bu amaçlarla sendikamız bünyesinde oluşturulan Kadın Sekreterliği; kadın üyelerin ve eğitim sektöründeki kadınların öncelikli sorunlarını açığa çıkararak kadın emekçilerin taleplerinin oluşturulması, kadınların toplumsal yaşama ve sendikal örgütlenmeye aktif olarak katılması doğrultusunda politika üretecektir. Öz güveni artırmak ve sendikal vasıflar kazandırmak üzere bugüne kadar yürüttüğü kadın eğitimini yaygınlaştıracaktır.

Evde ve işyerinde üstlendiğimiz çifte sorumluluk emekçi kadınları, hem sendikal mücadelede öncü görevi üstlenmekten hem de meslekte yükselmekten alıkoymaktadır. Kadınların ailevi sorumlulukları, toplumun kadına bakışı ve sendikaların erkek egemen yapısı emekçi kadınların sendikalara katılımını zorlaştıran etmenlerdir.

Kadının emek mücadelesine etkin katılımı ancak toplumsal ve öznel sorunlarının gündeme alınmasıyla mümkün olacaktır. Eylem, etkinlik, eğitim ve yayın faaliyeti gibi araçları seferber edilerek, eğitim emekçisi kadınların sendikal mücadeleye etkin ve kitlesel katılımın yöntemleri geliştirilecektir. Bu doğrultuda, 16 ve 17 Aralık 2000 tarihlerinde Kadın Sekreterle yapacağımız Türkiye toplantısının ilk gününü bilgilendirme ve seminerlere, ikinci gününü de eylem ve etkinliklerimizin planlamasına ayırdık. Toplantının sonuçları ve eylem-etkinlik takvimimiz daha sonra basına ve kamuoyuna duyurulacaktır.

"Kadınların sendikaya ihtiyacı var, sendikanın da kadınlara"

Anneler Günü nedeniyle şubelere gönderilen basın açıklaması:

Ayaklarımızın altındaki cenneti değil, yeryüzündeki cenneti istiyoruz!

Annelik toplumsal, ekonomik ve siyasal anlamından ve ülkemizde kadın sorunlarından koparılarak, tüketimi körüklemenin bir aracı olarak kullanılmaktadır. Oysa annelik ne ülkenin ekonomik, siyasal ve toplumsal durumundan ne de kadınların yüz yüze kaldığı gerçeklerden ayrı olarak ele alınabilir.

Tarih içinde siyasal sistemlerin değişikliğe uğramasına rağmen; toplumsal cinsiyet ekonomik ve toplumsal yaşamda, değer yargıları, gelenekler, dinler, hukuksal yapı ta-

rafından değişmeden varlığını sürdürmüştür. Son yıllarda küreselleşme olarak tanımlanan gelişmeler bir yandan dünyada ve ülkemizde kadınların durumunu kötüleştirirken, öte yandan tamamen tüketimi amaçlayan ve kadının bedeni gibi sevgiyi de metalaştıran "sevgililer günü" ve "anneler günü" gibi özel günler giderek daha fazla hayatımızın içine girmektedir.

Kadın ticareti ulusal sınırları aşarak uluslar arası düzeyde bir suç haline geldi. Milyonlarca kadın ve kız çocuğu cinsel köleler haline getirerek pazarlamakta ve köleliğin çağdaş biçimi olarak karşımıza çıkmaktadır. Kadın ve çocuk emeği sömürsünün hiçbir sınır tanımadığı bir dünyada bütün sorunlardan arınmış bir "annelik" hali düşünülemez.

IMF ve Dünya Bankası'nın dayatmaları doğrultusunda şekillenen yapısal uyum programlarının sonucu olan özelleştirmeler ve işsizliğin ürettiği ekonomik, siyasal ve toplumsal krizler, gelir dağılımındaki adaletsizliği daha da artırmaktadır. Ülke kaynaklarının militarizasyonu, eğitim, sağlık ve sosyal güvelik hizmetlerinde kesintilere yol açmaktadır ve bu gelişmenin kurbanları da bilindiği gibi kadınlar ve çocuklardır.

Öte yandan, dinsel inanışlar, gelenekler, toplumsal değer yargıları ve bunların hukuksal alandaki yansımaları; kadınların özgürleşmesinin, kimliğini bulmasının ve dünyayı erkeklerle eşit paylaşmasının önünde en önemli engeli oluşturmaktadır. Sonuç kadının ezilen ikinci cins olarak yaşamını devam ettirmesi ve birincil görevinin annelik ve ev kadınlığı olduğunu öğütleyen cinsiyetçi işbölümünün sürmesidir.

Kadının çalışma yaşamına girmesi "ev kadınlığı ve anneliğin" asli görevi olmasını engelleyememiş, sağladığı kısmi gelişmenin yanısıra çifte yük altında daha fazla ezilmesi ve sömürülmesi sonucunu doğurmuştur.

Ülkemizde kadınların yüzde 28'i hala okuryazar değildir ve hala kız çocukların yüzde 12'si hala okula kayıt yaptıramazken,

Bebeklerin binde 42'si doğumda yaşamını kaybederken,

Anneler, cezaevleri ve mahkeme önlerinde çocuklarına yapılan işkenceye tanık olurken

Bariş anneleri savaşların yaşandığı topraklarda her türlü şiddetin kurbanı olurken,

Cumartesi anneleri çocuklarının akıbetini sorarken,

Zenginle yoksul arasındaki uçurum çığ gibi büyüdüğü bir ülkede çocuklarının geleceği kaygısını yaşayan annelerimizi "anneler günü"yle avutmak mümkün mü?

25 Kasım 2000 tarihli basın açıklaması

25 Kasım 1960'dan Dominik Cumhuriyeti'nden Trojila Diktatörlüğü döneminde, Sosyal Değişim Hareketi üyesi üç kadın, Mirabel kardeşler arabalarından zorla indirilip önce tecavüz edilip, sonra da katledildiler. Bu vahşet karşısında günlerce tepki gösteren Latin Amerikalı, Karayipli kadınlar aynı zamanda bugünü şiddete ve cinsel tacii-

ze karşı mücadelenin simgesi olarak yaygınlaşmasını da sağladılar. Böylece 25 Kasım Kadınlara Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Dayanışma Günü olarak kabul edilmiştir.

Ve yıl 2000 aradan geçen yaklaşık yarım asırlık süre içinde kadınlara uygulanan şiddetin çeşidi ve niteliğinde hızla bir artış yaşandı. 25 Kasım 1960'da yaşananlar nasıl ilk değilse son da olmadı. Çünkü kadınların sömürülüşü ve baskı altına alınması sınıfların ortaya çıkışıyla başladı ve biliyoruz ki, tüm eşitsizlikler eşitleninceye kadar sürecektir.

Kadına yönelik şiddet, kadınlarla erkekler arasındaki tarihsel güç ilişkilerinin eşitsizliğinin bir sonucu ve kadının insan haklarının ve temel özgürlüklerinin ihlalidir. İnsan hakları kavramı, sınıfı, ırkı, cinsiyeti olmayan bir insandan yola çıkar. Ve yazık ki kadınların insan olup olmadığı, yıllardan beri tartışıla gelmiştir. 16. yüzyılda kadın insan mıdır? Tartışması, 21.yüzyılın başında hala devam etmektedir. Kadının bedeni bir nesne olarak görülmekte, bedeni kadar onuru da güvenlik altında değildir. Kadının erkeğe bağımlılığı, evrensel bir geleneğe dönüşerek doğallaşmıştır. Bu doğallık erkek egemen ideolojiyi meşrulaştırmıştır.

Sermayenin dünya ölçeğinde yeniden yapılanmasının ürünü olan "yapısal uyum politikaları", özellikle az gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerde işsizliği, yoksulluğu ve şiddeti daha da derinleştirmiştir. Dünyada yaşanan bütün ekonomik ve siyasi krizler, toplumsal yaşamın her alanında biz kadınlara uygulanan şiddeti, yoğunlaştırarak sürdürdü.

Emperyalist paylaşım savaşlarında savaşın faturası ezilen halklara ve sınıflara kesilirken bu savaşların en büyük mağdurları kadınlar ve çocuklar olmuştur. Bedenleri savaş ganimeti olarak görülen kadınlar savaşların yıkıcı sonuçlarından (göç, tecavüz, işkence, işsizlik vb.) doğrudan etkilenmektedir. Ülke kaynaklarının büyük bölümünün askeri harcamalara ayrılması dış borçların ve bağımlılığın artması, eğitim ve sağlık gibi temel hizmetlerin kesilmesini beraberinde getirmektedir. Öte yandan gelir dağılımında yaşanan adaletsizliğin yarattığı yoksulluk, militarist politikaların ürünü olan şiddet, öldürme, inkar, sindirme, cinsel şiddet, tecavüz, göç ve her an savaş tehditleri altında yaşamak, kadın ve çocukların psikolojisi üzerinde derin tahribat yaratmaktadır. Nitekim doğu illerinde son bir ayda yaşanan 303 intihar girişimi bunun bir göstergesidir.

Modernizasyon bahanesiyle ulusal kaynakların askerileşme uğruna heba edilmesi, şiddet teknolojisi ve kültürünün güçlenmesi, siyasetin daha da askerileşmesi, kadın düşmanı, milliyetçi ve saldırgan ideolojilerin güçlenmesini de beraberinde getirmektedir. Ulusal politikalar olarak sunulan bu yönelimin biz kadınlara biçtiği rol ise erkek korumacılığının nesnesi olarak susmak ve boyun eğmektir. Erkekliğin ve saldırganlığın bu denli yüceltildiği barış ve kardeşlik değerlerinin yok sayıldığı bir dünyada kadınlara yer olmadığını da biliyoruz.

Yaşamın tüm alanlarında karşı karşıya kaldığımız şiddet; kadını aşağılamak, sindirmek, kişiliksizleştirmek ve erkek egemenliğini sürdürmek amacıyla çeşitli biçimlerde uygulanmaktadır. Şiddete uğrayan kadınların en önemli sorunu, toplumdaki ahlaki değerlerden yasalardan ve uygulamalardan dolayı bunu açıklamamalarıdır.

Şiddet hepimizi etkiler; fakat yoksul koşullarda yaşayanlar veya azınlık grubuna mensup olanlar, mülteci kadınlar, kadın göçmenler, engelli ve yaşlı kadınları daha çok etkilemektedir. Aile içinde, işyerinde, eğitim kurumlarında, toplum içinde meydana gelen fiziksel, cinsel, psikolojik şiddet kadınlarımızın her an karşı karşıya olduğu şiddet türleridir. Ev içi şiddetin en büyük mağduru da yine kadın ve çocuklardır. Kadınlar şiddete en fazla evde maruz kalıyor.

Öte yandan yasal hoşgörü de namus cinayetlerini özendiriyor. Töre cinayetleri açısından irdelendiğinde namus cinayetlerine yasalarla gizli bir hoşgörü onayının varlığını sürdürdüğü görülmektedir. Nitekim böyle bir yaklaşım TCK M.462, M.453 ve M.472'de görmektediriz.

Anaerkil dönemden sonra, yüzyıllardır sistemli bir biçimde, kadınlar politika dışına itilmiş, özel alanda kökleştirilmişlerdir. Erkek egemen ideoloji karşısında edilgen bırakılan kadının kurtuluşu her şeyden önce toplum içindeki statüsünün, sendikalar ve siyasi alanlardaki konumlanışlarının sorgulanması ve gerçekliklerin ortaya konması gerekir. Dünyada ve ülkemizde kadınlar konumlarını sorguladıkları, kadın mücadelesini yükselttikleri oranda toplumsal yaşamda yer alırlar.

Erkek egemenliğine ve şiddet politikalarına karşı mücadele, kadınların ve tüm insanlığın özgürleşme mücadelesinin ayrılmaz parçasıdır. Ülkemizde kadınlar lehine politikalar üretilip hızla sergilenmesi gerekmektedir. Kadınların toplumsal yaşamda, sendikal süreçlerin her aşamasında özgürce yer alabilmesinin ve giderek cinsler arası ilişkinin çözümlenebilmesi kadının politik, ekonomik, toplumsal ve kültürel yaşama aktif katılımı kadının ve toplumun özgürleşmesinin başlangıcıdır.

Biz yasalarda, yönetmeliklerde kadını aşağılayan, ikincil cins olarak gören maddeler değil, kadını ve erkeği eşit ve özgür bireyler olarak gören uygulamalar istiyoruz. Kadınlara, çocuklara ve toplumun en savunmasız kesimlerine karşı yaşanan şiddet ve ayrımcılığın tüm biçimlerine son verilmelidir.

Biz Kadınlar;

- * İşsizlik ve yoksulluğa neden olan IMF politikalarına hayır diyoruz;
- * Eğitimde ve sağlıkta eşitlik istiyoruz;
- * Çok kimlikli çok kültürlü, farklılıklarımızın zenginlik kabul edildiği toplumsal bir düzenleme istiyoruz;
- * Cins ayrımcı yasaların ve uygulamaların, yeryüzünden ve zihinlerden silinmesini istiyoruz;
- * Çalışma yaşamında eşitlik, iş güvencesi ve sosyal güvence istiyoruz;
- * İnsan hakları ve kadın hakları ihlallerine yeter diyoruz. Hücre tipi cezaevlerine karşı çıkıyor, işkenceyi mahkum ediyoruz;
- * Kadın bedeninin teşhirini reddediyoruz;
- * Aile içi şiddete karşı yasaların uygulanmasını istiyoruz;

- * Yaşamın her alanında eşit ve insan onuruna yaraşır bir dünya istiyoruz;
- * Yoksulluğa karşı eşitlik ve özgürlük istiyoruz;
- * Kadına yönelik her türlü şiddete karşı başkaldırı mücadelemizi sürdüreceğiz;
- * Savaşlara karşı barışı dayanışma ve mücadeleyle yükselteceğiz

Yaşasın eşitlik, özgürlük ve demokrasi mücadelemiz

Yaşasın grevli, toplu sözleşmeli sendikal mücadelemiz

Evde, işyerinde, sokakta cinsel şiddete son

Özelleştirmeye hayır

Kahrolsun yeni dünya düzeni

Savaşlara karşı barış, yoksulluğa karşı refah

25 Kasım 2001: kadına yönelik şiddete karşı uluslar arası dayanışma günü nedeniyle yapılan basın açıklaması

25 Kasım 1960 yılında, Dominik Cumhuriyetinde Trujillo Diktatörlüğünün hüküm sürdüğü bir dönemde, işkenceyle öldürülen üç kız kardeşin (Minerva, Maria Teresa ve Patria Mirabel) trajedisi 25 Kasım'ın uluslar arası mücadele günü haline gelmesine kaynaklık etti. İlan edildiği 1981 yılından bu yana, 25 Kasım kadınların her tür şiddete karşı verdiği uzun bir mücadelenin sembolü olagelmıştır.

Bugün 25 Kasım dünyanın her yerinde sendikalar ve demokratik kitle örgütleri tarafından kadına yönelik her tür şiddetin kınandığı bir gün haline dönüşmüştür. Çünkü 1960 yılında yaşananlar nasıl ilk değilse son da olmadı.

Dünya ölçeğinde sermayenin yeniden yapılanmasının sonucu olan ve üçüncü dünyaya empoze edilen "yapısal uyum politikaları"; özellikle az gelişmiş ülkelerde işsizliği, yoksulluğu, sosyal eşitsizlikleri daha da derinleştiren yapısal çürüme politikaları işlevini görmüştür. Dünyada ve ülkemizde yaşanmakta olan ekonomik ve siyasi krizler, yaşamın her alanında kadınlara yönelik şiddeti de tımandırarak sürdürmüştür.

Kadına yönelik şiddet ayrımcılıktan beslenir ve onu güçlendirir. Ancak her zaman ve mekanda farklı boyutlar ve görünümler kazanır. Son yirmi yılda kadına yönelik şiddet konusundaki yönelimler şöyle nitelenebilir. Kadına yönelik şiddet genel olarak artmış ve genel olarak çeşitlenmektedir. Küresel düzeyde kadına yönelik şiddet özellikle ekonomik, siyasal ve etnik sorunlarla iç içe geçerek artmaktadır. Türkiye'de de benzer gelişmeler söz konusudur. Neo-liberal politikalar, polis devleti uygulamaları, yoksulluk, hızlı kentsel dönüşüm ve ahlaki değerlerin aşınması, Güneydoğudaki savaş, İslami ve milliyetçi nitelikli bir muhafazakarlaşma, otoriter ve militer eğilimlerin güçlenmesi, küreselleşmenin etkileri, medyanın dizginlerinden boşanması gibi dönüşümler, kadınlara yönelik şiddetin genel çerçevesini çizmeye başladılar.

Emperyalist paylaşım savaşlarının faturası hep ezilen halklara ve sınıflara kesilir ve bu savaşların en büyük mağdurları yine kadınlar ve çocuklardır. Bedenleri savaş ganimeti olarak görülen kadınlar savaşların yıkıcı sonuçlarından (göç, sistematik tecavüz, işkence, işsizlik vb) doğrudan etkilenmektedirler. Kamu kaynaklarının askeri harcamalara ayrılması sonucunda eğitim ve sağlık için bütçeden ayrılan payın gitgide azaltılmaktadır ve zaten bu hizmetlerden yeterince yararlanamayan kadınlar daha çok yoksun kalmaktadır.

Modernizasyon bahanesiyle ulusal kaynakların militarizm yoluna feda edilmektedir. Sonuç; şiddet teknolojisi ve kültürünün güçlenmesi, siyasetin daha da askerileşmesi, kadına düşman, milliyetçi, saldırgan ideolojilerin güçlenmesi. Bu militarist siyasetin biz kadınlara biçtiği rol ise susmak ve boyun eğmektir. Eril değerlerin ve saldırganlığın bu denli yüceltilip barış ve kardeşlik değerlerinin yok sayıldığı bir dünyada kadınların özgürleşmesinden ve eşitlikten söz edilemez. Bütün çatışmaların acısını paylaşıyor, dünyada ve içinde yaşadığımız bölgede artık savaşa son verilmesini istiyoruz!

Biliyoruz ki; ABD'nin Yeni Dünya Düzeni adını verdiği düzensizliği pekiştirmek amacıyla Afganistan'da yaktığı savaş ateşi diktatörlükleri ve kökten dinciliği her yerde güçlendiriyor. "terörizm"le mücadele maskesi altında yapılan demokratik muhalefetin sindirilmesinden başka bir şey değildir. Bu savaş, Asya'da ve Orta Doğuda yeni acı ve yıkımlar yaratacaktır ve bu müdahalelerden doğrudan etkilenen halkları daha da yoksullaştıracaktır. Dünyanın en zenginlerinin dünyanın en yoksullarına karşı yürüttüğü bu savaşa karşısında biz adil, eşit, dayanışmacı, demokratik ve barışçıl bir dünya kurma arzumuzu yineliyoruz.

Kadınların yoksullaşmasına dünya genelinde izlenen ekonomik politikaların, yani kuralsızlaştırma ve özelleştirmenin neden olduğu bilinmektedir. Ekonomik krizi çözüme bahanesiyle, uluslararası finans kurumları IMF ve Dünya Bankası tarafından empoze edilen yapısal uyum politikaları, eşitsizliği ve yoksulluğu daha da derinleştirmektedir. Sosyal devlet politikalarından verilen tavizlerle kadınların eğitim, sağlık ve sosyal güvenlikten yararlanma imkanları gitgide azalmaktadır.

Kadına yönelik şiddetle mücadelede eğitimin ve ders materyallerinin cinsiyetçilikten arındırılmasının rolü yadsınamaz. Çünkü sonradan edindiğimiz cinsiyet rolleri ve cinsiyetçilik ailede, okulda ve toplumda öğretilir. Eğitimin cinsiyetçi unsurlarından arındırılması, toplumun özgürleştirilmesi için sarf ettiğimiz çabanın bir parçasıdır.

Erkek egemenliğine ve cinsiyetçiliğe karşı mücadele, kadınların ve tüm insanlığın özgürleşme mücadelesinin bir parçasıdır.

EĞİTİM-SEN evde, işyerinde, toplumsal yaşamda cinsiyetçilikle ve şiddetle mücadele için eğitimci kadınları birlikte çalışmaya davet ediyor. Yasalarda ve yönetmeliklerde kadınları aşağılayan ve ikincil cins olarak gören maddeler değil, kadını ve erkeği eşit ve özgür bireyler olarak gören uygulamalar istiyor.

Bu nedenle;

* İşsizlik ve yoksulluk getiren, emekçi kadınların iş güvencesini ve sosyal haklarını gasp eden IMF politikalarına hayır diyoruz;

Eğitim Sen 2000-2002

- * Eğitimde ve sağlıkta fırsat eşitliği ;
- * Cins ayırıcı yasaların ve uygulamaların yeryüzünden silinmesini;
- * Çok kimlikli, çok kültürü, farklılıkların zenginlik kabul edildiği toplumsal bir düzenleme;
- *Cinsel taciz de dahil şiddetin bütün biçimlerinin ortadan kalkmasını;
- * Kılık kıyafet yönetmeliğinin çağdaş normlara göre değiştirilmesini ve kadınların işyerlerinde pantolon giymesini;
- * Çalışma yaşamında eşitlik, iş güvencesi ve sosyal güvence ;
- * En az 50 kişinin çalıştığı işyerlerinde ve küçük il/ilçe ve beldelerde merkezi kreşler açılmasını ;
- *Terfi ve atamalarda eşitlikçi davranılmasını;
- *Çocuğun sevk işlerinin anne veya babanın isteğine bağlı yapılması ve çocuk yardımının günün koşullarına uygun olarak belirlenmesini;
- *Doğum öncesi 2 ay, doğum sonrası 1 yıl ücretli izin verilmesini;
- *Şiddete uğrayan kadınlara hizmet vermek üzere rehabilitasyon merkezleri açılmasını;
- *Aile yardımının kadınlara da verilmesi ve günün koşullarına göre iyileştirilmesini;

istiyoruz!

Emekçi kadınları birlikte çalışmaya çağırıyoruz!

Emeğimiz için,

Geleceğimiz için,

Bedenlerimizin sahibi olmak için

Artık mücadele zamanıdır!

Yaşasın eşitlik, özgürlük ve demokrasi mücadelemiz

Yaşasın grevli, toplu sözleşmeli sendikal mücadelemiz

Evde, işyerinde, sokakta, cinsel şiddete son

Özelleştirmeye hayır

Kahrolsun yeni dünya düzeni

Savaşa karşı barış, yoksulluğa karşı refah

8 Mart nedeniyle yapılan basın açıklaması

8 Mart 1857 yılında New York'ta dokuma işçisi kadınların grevi ve direnişi nedeniyle çok sayıda işçi kadının yaşamını yitirdi. Yine 8 Mart tarihine denk gelen başka işçi direnişlerinin çok sayıda kadının yaşamına mal olması üzerine 1910 yılında Kopenhag'da Clara Zetkin'in önderliğinde toplanan İkinci Enternasyonal Kadınlar Konferansında Clara Zetkin'in önerisiyle 8 Mart Uluslararası Kadınlar Günü olarak ilan edildi. O tarihten bu yana 8 Mart dünyanın her yerinde kadınlar tarafından birlik, mücadele ve dayanışma günü olarak kutlanmaktadır.

Cinsiyetçi ideoloji, kadının toplumsal üretimdeki yadsınamaz rolüne karşın kadını asıl olarak annelik ve ev kadınlığı konumuna hapsedmektedir. Kuşkusuz içinde yaşadığımız kapitalist sistem erkek egemen ideolojiyi beslemektedir. Ekonomik, siyasal ve toplumsal yaşamda erkek egemenliğini sürdürerek kendisini yeniden üretmektedir. Karşımıza dinsel inanışlar, gelenek ve görenekler, toplumsal değer yargıları, ahlak normları ve ayrımcı yasalar biçiminde çıkan erkek egemenliği; zenginle yoksul arasındaki eşitsizliği derinleştirerek ve emekçilerin kazanılmış ekonomik- sosyal haklarını elinden alarak ilerleyen "Yeni Dünya Düzeni"nin yoksullaştırma ve örgütsüzleştirme politikalarıyla da birleşerek, zaten binlerce yıllık tarihsel bir geçmişe sahip kadının "ikincil" cins konumunu pekiştirmektedir.

Sağlık ve sosyal hizmetlere ayrılan payın yok denecek kadar azaltılması nedeniyle yaşlı, çocuk ve hasta bakımı tümüyle kadınların omzuna yüklenmiştir. Özelleştirmeler ve kamu harcamalarının kısılması yoluyla sosyal devletin tasfiyesinden en çok kadınlar olumsuz yönde etkilenmektedir. İşten ilk çıkarılanlar kadınlardır. Gelişmiş kapitalist ülkelerde bile toplumsal statüsü düşük ve vasıfsız işlerde güvencesiz çalışanların büyük çoğunluğunu kadınlar oluşturmaktadır. Özelleştirmelere, kamu harcamalarının kısılmasına ve sendikasılaştırmaya karşı verdiğimiz mücadele aynı zamanda kadının yoksullaşmasına karşı mücadele anlamına gelmektedir. Özelleştirmelere ve sendikasılaştırmaya hayır!

Bir taraftan ekonomik eşitsizlikler derinleşip, yoksulluk kadınlaşırken, öte yandan siyasi gücünü artıran ırkçı ve milliyetçi akımlar tecavüzü bir savaş silahı olarak yeniden gündeme getiriyorlar. Kadınlar, savaşların yıkıcı sonuçlarından doğrudan etkileniyor ve çoğu zaman gözü dönmüş militarizmin ilk hedefi oluyor. Saldırgan milliyetçilik, faşizm ve ırkçılık gibi cinsiyetçi ideolojiler, kadınların bedensel bütünlüğünün yanı sıra, kadının en temel insan haklarını ve özgürlüklerini de doğrudan tehdit eden bir tehlikedir.

Biz, şiddetin, savaşların ve yoksulluğun ortadan kalktığı bir dünya kurmak için emek hareketinin ön saflarında mücadele veren kadınlar, inanıyoruz ki kadınlar özgürleşmeden toplum özgürleşemez! Bu nedenle, toplumun özgürleşme mücadelesi ile kadının özgürleşme mücadelesi arasında kopan bağı yeniden kurmak için 2000 yılında dünyanın dört köşesinde yoksulluğa, şiddete ve savaşlara karşı eylemler yaparak, daha adil, özgür ve barışçıl bir dünya için kolları sıvadık. Erkekliğin ve saldırganlığın yüceltildiği, barış, demokrasi, eşitlik ve özgürlük gibi insani değerlerin yok sayıldığı bir dünyada kadınlara yer olmadığının farkındayız ve bu nedenle; şiddetsiz ve sömürsüz bir dünya için mücadeleyi sürdüreceğiz!

5 Aralık 2001 tarihli Basın Açıklaması

Yaşanabilir bir Dünya kurmak için kadınların evde, okulda ve toplumsal yaşamda karşılaştığı olumsuz koşulları değiştirmek istiyoruz. Kadın eğitimcilere yönelik ayırımcı uygulamaları açığa çıkararak, kadınların becerilerini, yeteneklerini ve kabiliyetlerini sergilemelerini sağlayacak çalışma koşullarını elde etmek ve işyerinde ayırımcılığın bütün biçimlerini ortadan kaldırmak için mücadele ediyoruz. Gerçek anlamda bir demokrasiye ulaşmanın ve özgürleşmenin gereklerinden olan cinsiyet eşitliğinin sağlanması sorunu, aynı zamanda demokrasi ve özgürlük mücadelesi veren sendikamızın da temel sorunları arasında yer almaktadır.

Bu doğrultuda, üyesi olduğumuz Kamu Emekçileri Sendikaları Konfederasyonu (KESK), kamu çalışanı kadınların özgün sorunları ve taleplerini içeren, "Ayırımcılığa karşı kadınlar için eşitlik hemen şimdi" adlı bir kampanya başlattı. 15 Mart 2002 tarihine kadar sürecek olan bu kampanyanın talepleri şunlardır;

Kılık kıyafet yönetmeliğinin çağdaş normlara göre değişmeli ve kadınların işyerlerinde pantolon giyebilmesinin önündeki engeller kaldırılmalıdır,

En az 50 kişinin çalıştığı işyerlerinde ve küçük il/ilçe ve beldelerde merkezi kreşler açılmalıdır,

Çalışma yaşamında kadına yönelik cinsiyetçi bakış açısının değişmeli, terfi ve atamalarda eşitlikçi davranılmalıdır,

Çocuğun sevk işlemleri anne veya babanın isteğine bağlı yapılabilmeli, çocuk yardımı günün koşullarına uygun olarak belirlenmelidir,

ILO standartlarına uygun olarak doğum öncesi 2 ay, doğum sonrası 1 yıl ücretli izin verilmelidir,

Şiddet mağduru olan kadınlar için rehabilitasyon merkezleri oluşturulmalıdır.

"Eşitlik için Örgütlenme" kampanyamızın programı doğrultusunda kamu çalışanı kadınların işyerlerinde pantolon giymesinin önündeki engellerin kaldırılması talebiyle kadın meslektaşlarımız 7 Aralık 2001 tarihinde işyerlerinde ütülü kumaş pantolon giyeceklerdir.

Türkiye'de eğitim emekçilerinin ekonomik ve sosyal haklar için yürüttüğü mücadelenin örgütsel ifadesi olan Eğitim-Sen, aynı zamanda kadın eğitimcilerin çalışma hayatında yaşadığı özgün sorunlar için de mücadele etmektedir. Kadın eğitim emekçilerinin en başta gelen taleplerinden birisinin işyerlerinde pantolon giymek olduğunu biliyoruz. Ve bu yasağın kadını ikincil cins gören ve bu nedenle çirkin kıyafetler içine hapseden gerici zihniyetlerin ürünü olduğunu da biliyoruz. Eğitimin çağdaş, demokratik ve laik bir içerik kavuşabilmesi için öncelikle kadınlara yönelik ayırımcı ve çağdışı, çalışma yaşamını zorlaştıran uygulamalara son verilmesi gerekmektedir.

Evli kadınların kamu çalışanı olmasını yasaklayan ve onları zorla evine gönderen Hitler Almanya'sında kadınların makyaj yapması, şık giyinmesi ve pantolon giymesi de yasaklanmıştı. Ülkemizde sendikaları ve örgütlenmeyi yasaklayan 12 Eylül askeri darbesinin kamu çalışanı kadınlara pantolon giyme yasağı getirmesi oldukça çarpıcıdır.

Kadın bedeni üzerinde sürdürülen bu savaş biz emek örgütlerine gösteriyor ki; kadın-erkek bütün emekçilerin özgürleşmesi ve insanca yaşanabilir bir dünyanın inşası yolunda yürürken kadınların özgürlüklerini sınırlayıcı, baskıcı rejimlerin kadınları ikinci sınıf gören zihniyetlerinden kalma tabular yıkılmalıdır. Özgürlükçü, eşitlikçi,

barışçıl ve dayanışmacı dünya görüşümüzün bir aynası olarak kadınların pantolon giymesini yasaklayan çağdışı düzenlemeleri değiştirmek istiyoruz. Kadın emekçilere yönelik ayrımcılıkla mücadele etmek ve kadınların haklarını savunup geliştirmeyi sendikal mücadelemizin vazgeçilmez bir parçası olarak görüyoruz.

Yaşamın her alanında çalışan ve üreten kadınların kendi yaşamını ilgilendiren konularda söz sahibi olması için;

Kadın bedeni üzerindeki denetime son vermek için eğitim-sen'li kadınlar 7 aralık 2001 tarihinde okullara ütülü kumaş pantolon giyerek gidecekler!

Unutmayalım ki; birimiz giyersek suç, hepimiz giyersek hak olur!

Kılık kıyafet yönetmeliğinin çağdaş normlara göre değiştirilmesi ve kadınların pantolon giyebilmesini istiyoruz. Çünkü; kadınların pantolon giymesinin yasaklayan, kadın bedeni üzerinde kontrol baskı kurmak isteyen, cinsiyetçi ve muhafazakar ideolojiler demokrasinin ve özgürlüklerin en büyük düşmanıdır. Çünkü; pantolon kadın emekçilere işyerlerinde daha rahat hareket etme imkanı sağlar ve kadın sağlığı için daha uygundur. Çünkü; kadınların pantolon giyme engelini aşılması, EĞİTİM-SEN'in çağdaş, laik, demokratik eğitim mücadelesinin bir parçasıdır.

Artık değişme ve değiştirme zamanı geldi! Kadınlar için kadınlarla birlikte daha güzel, adil ve özgür bir dünya kurmak istiyoruz! Haydi kadınlar Eğitim-Sen'e

Eylem ve kampanyalar

2000 dünya kadın yürüyüşü eylemleri

8 Mart 2000 Dünya Kadınlar Gününde daha önce planlanmış olduğu gibi dünyanın her yerinde eş zamanlı başlattığımız 2000 yılı Dünya Kadın Yürüyüşü, Uluslararası Yoksullukla Mücadele Günü olan 17 Ekim 2000 tarihinde New York'ta BM Genel Merkezi önünde son bulacaktır. Aynı gün dünyanın her yerinde BM Temsilcilikleri önünde ve Ankara'daki BM Temsilciliği önünde de taleplerimizin takipçisi olduğumuz deklere ettik.

14 Ekim 2000 tarihinde Brüksel'de 50.000 kadının katıldığı Avrupa Bölge Yürüyüşünde Eğitim-Sen'li kadınlar da bir delegasyonla temsil edildi.

8 Ekim 2000 tarihinde Ankara'da 3000 kadının katıldığı bir Türkiye mitingi gerçekleştirildi.

Birleşmiş Milletler Türkiye Temsilciliği ziyaret edildi (17 Ekim 2000)

Yoksulluğa ve Şiddete karşı Dünya Kadın Yürüyüşünün final eylemi, Uluslararası Yoksullukla Mücadele Günü olan 17 Ekim 2000 tarihinde New York'ta gerçekleşti. Dünya çapında toplanan milyonlarca destek kartı bisikletlerle BM Genel Merkezine taşındı. Yürüyüşe katılan 159 ülke birer bisikletle temsil edildi. BM Genel Sekreteri Kofi Annan ile görüşen 200 kadın delege, 20 sayfadan ibaret uluslararası taleplerini BM ileterek, beş kıtadan kadınların bu taleplerin takipçisi olduğunu dünya kamuoyuna deklere etti. Talepler listesinin "yapısal uyum değil, yapısal değişim istiyoruz" başlığı altında şu tespitler yer almaktadır:

"Sayın Annan, Dünya Yürüyüşü bir kadın gösterisi değildir. Yeryüzündeki milyonlarca kadının politik eylemi ve yurttaşlık eylemidir. Yoksulluk ve kadına yönelik şiddetin çok sayıda sonuçlarından ziyade, yapısal nedenleri dile getirmek istiyoruz.

Yürüyüş açıkça neo-liberal kapitalizmi ve erkek egemenliğini birbirini güçlendiren ve besleyen sistemler olarak tanımlar. Bu hakim sistemler kadınların çoğunluğunu kültürel olarak aşağılık, toplumsal olarak değersiz, ekonomik bakımdan marjinal, varlığımızın ve çalışmamızın gözle görülmediği ve bedenlerimizin metalaştırıldığı bir konumda tutmak için işbirliği yapıyor.

Egemen ekonomik sistemi ismiyle anmaktan korkmamalıyız: neo-liberal kapitalizm. Bu gayri insani yüz taşıyan, mutlak rekabet tarafından idare edilen ve özelleştirmeye, liberalleşmeye, kuralsızlaştırmaya dayanan bir sistemdir. Yalnızca pazarın üstünlüğü ilkesine boyun eğen, temel insan haklarının ekonomik özgürlüğe feda edildiği, nüfusun büyük bir kesiminin dışlandığı, dünya barışını ve gezegenin geleceğini tehdit eden bir sistemdir"

Yürüyüşün başlıca uluslararası talepleri ise şunlardır;

Üçüncü Dünya Ülkelerinin borçlarının iptali,

Yapısal uyum politikalarına son verilmesi, MAI ve çok taraflı yatırım anlaşmalarının reddedilmesi,

Tobin vergisinin uygulanması,

Endüstrileşmiş ülkelerin GSMH'nin %0,7'sinin kalkınma yardımı olarak kullanılması,

Uluslararası bağış yapan ve alan ülkeler arasında 20/20 formülünün uygulanması⁽⁴⁾

Devletlerin kadınları ve kız çocuklarını kontrol altında tutan politik, dini, ekonomik ve kültürel otoritenin her türünü mahkum etmesi ve kadınların temel haklarını ihlal eden rejimlerin teşhir edilmesi,

Kadınlara yönelik şiddetin her biçiminin temel insan hakları ihlali olduğunu ve hiçbir gelenek, din, kültürel pratik veya politik güç tarafından mazur gösterilemeyeceğini devletlerin kabul etmesi,

Birleşmiş Milletlerin, kadın ve çocuk hakları ile ilgili anlaşma ve sözleşmeleri (özellikle Uluslar arası Sivil ve politik Haklar Sözleşmesi, Kadınlara Karşı Her Tür Ayrımcılığın Önlenmesi Sözleşmesi, Çocuk Hakları Sözleşmesi, Her Tür Irk Ayrımcılığının Önlenmesi Sözleşmesi, Göçmen İşçilerin ve Ailelerinin Korunması için Uluslar arası Sözleşme) çekincesiz kabul etmeleri ve uygulanmaları için devletleri zorlamak üzere özel olarak baskı yapması,

Devletlerin, tecavüz ve cinsel tacizin savaş suçu ve insanlığa karşı işlenmiş suçlar olarak ve Uluslar arası Suç Mahkemelerinin yasal olarak tanınması,

Bütün Devletlerin konvensiyonel, nükleer ve biyolojik silahlara karşı silahsızlanma politikalarını benimsemesi.

New York'taki Uluslar arası Yürüyüşe destek vermek üzere, Eğitim-Sen Merkez Kadın Sekreteri Elif Akgül'ün de yer aldığı bir kadın delegasyonu Ankara'daki BM Temsilciliğine giderek uluslar arası ve ulusal taleplerimizi Temsilciliğe iletti. Ayrıca topladığımız 3600 destek kartı ve imza dilekçesi de BM iletili.

New York'taki eyleme ise Türkiye'den yüz binin üzerinde destek kartı ve imza gönderildi. Bu imza ve kartların önemli bir kısmını Eğitim-Sen üyeleri topladı.

(4) Bağış yapan ülkenin yaptığı katkının %20'sinin sosyal gelişme için ayrılması ve bağış alan ülkenin harcamasının %20'sinin sosyal gelişme için kullanılması

Özlük haklarıyla ilgili kampanya ve eylemler "Ayrımcılığa karşı eşitlik için örgütlen" kampanyası

Toplantılarda ve eğitim çalışmalarına kadın yöneticilerin sunduğu öneriler doğrultusunda KESK tarafından hazırlanan ve yürütülen "Ayrımcılığa Karşı Eşitlik için Örgütlen" Kampanyasının çalışmaları yürütüldü. Kampanya çerçevesinde Eğitim-Sen 28.668 imza topladı.

7 Aralık pantolon giyme eylemi

7 Aralık eyleminin başarısı: okullarda pantolon giyme yasağını kaldırdık!

Eğitim-Sen'li kadınlar 7 Aralık 2001 tarihinde okullarda pantolon giyerek derse girdi. Sendikamızın çağdaş, laik, demokratik ve bilimsel eğitim mücadelesinin vazgeçilmez bir parçası işyerlerinde cinsiyet eşitliğinin sağlanması ve eğitimin cinsiyetçi öğelerden arındırılmasıdır. İrrasyonel bir uygulama olan ve kamu oyunda şimdiye kadar hiç gündeme dahi getirilmeyen kadınların okullarda pantolon giyme yasağını, sendikacı kadınların önderliğinde gündeme taşıdık ve kazandığımız toplumsal destekle "Kamu Kurum ve Kuruluşlarında Çalışan Personelin Kılık ve Kıyafetine Dair Yönetmeliği" değiştirdik.

Dilekçeler TBMM'ne teslim edildi (11 Ocak 2002)

Dilekçemizde yer alan talepler şunlardır:

Eğitimde ve sağlıkta kadınla erkek arasında fırsat eşitliği;

Annelik izni ve aile sorumlulukları (ana-babalık izni, evlat edinme, kadın sağlığı, hamile ve emzikli annelerin hakları, çocuk bakımı, yaşlıların bakımı);

Cinsel taciz de dahil şiddetin bütün biçimlerine karşı bariz adımlar atılması;

Çalışma yaşamında eşitlik, iş güvencesi ve sosyal güvence;

En az 50 kişinin çalıştığı işyerlerinde ve küçük il/ilçe ve beldelerde merkezi kreşler açılması;

Terfi ve atamalarda eşitlikçi davranılması;

Çocuğun sevk işlerinin anne veya babanın isteğine bağlı yapılması ve çocuk yardımının günün koşullarına uygun olarak belirlenmesi;

Doğum öncesi 2 ay, doğum sonrası 1 yıl ücretli izin verilmesi;

Şiddete uğrayan kadınlara hizmet vermek üzere rehabilitasyon merkezleri açılması;

Aile yardımının kadınlara da verilmesi ve günün koşullarına göre iyileştirilmesi.

Dilekçeler 11 Ocak 2002 tarihinde KESK'e bağlı sendikalarla birlikte Eğitim-Sen Genel Merkezinde düzenlenen basın toplantısının ardından TBMM'ne götürüldü.

Medeni Yasa değişikliklerinin TBMM'nde görüşüldüğü dönemde Ankara'daki kadın grupları ve bağımsız kadın kuruluşlarıyla birlikte baskı oluşturmak amacıyla bu görüşmeler izlendi.

Genel Merkezde Kadın Sekreterliğine ait bir kütüphane oluşturuldu. Kadınlara ilgili ve Eğitim Sen'in kadın etkinlikleriyle ilgili basında çıkan yazı ve haberler toplanarak dosyalandı.

Kadın Sekreterliği ile ilgili dosyalar sistemli bir şekilde tutuldu.

KESK'ten ve şubelerden gelen yazışmalar dosyalandı. Yapılan çalışmalar hakkında KESK'e bilgi verildi.